

Analys lokalbehov korttids och fritids enligt LSS och SoL, sociala resursverksamheten

Bilaga till lokalrevision 2018, socialnämnden

Innehållsförteckning

Inledning	2
Bakgrund	2
Gällande lagstiftning	2
Verkställighet av myndighetsbeslut	3
Nulägesbeskrivning	4
Högerkroken	4
Behov och kö	5
Delfinen	5
Behov och kö	6
Lyckorna	7
Behov och kö	8
Södra skolan LSS fritids	8
Behov och kö	9
Totalt antal deltagare och antal beslut	9
Framtida behov ur ett enhetsperspektiv	9
Analys lokalbehov	10
Högerkroken	11
Delfinen och Lyckorna	11
Sammanfattning behov av åtgärder lokaler	12

Inledning

Bakgrund

Denna bilaga är en fördjupad analys kring lokaler för enheterna korttidsvistelse utanför det egna hemmet samt korttidstillsyn för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov. Bilagan tillhör socialnämndens lokalrevision 2018.

Alla planer, program etc. som tas fram och ska antas av en nämnd, ska förhålla sig till kommunens Lokala utvecklingsprogram (LUP) för 2015-2018 och de resultatmål som finns kopplade till LUP. Lokalrevision för socialnämnden har kopplingar mot följande resultatmål; resultatmål 11 – Trygga invånare samt resultatmål 17 – Bra kvalitet inom skola, vård och omsorg. (I och med att det är en ny mandatperiod från 2019 kommer en ny LUP och resultatmål att beslutas under första halvåret 2019.)

Lokalrevision genomförs en gång per år enligt kommunens fastighets- och lokalprocess. Samtliga nämnder ska anta en lokalrevision, vilka sedan aggregeras till en lokalförsörjningsplan som beslutas av kommunstyrelsen och gäller för samtliga nämnder.

Enheterna för korttids och fritids är en del av socialnämndens verksamhetsområde Sociala resursverksamheten (SRV). Verksamhetsområdet verkställer beslut enligt Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt tillsyn för äldre och yngre enligt socialtjänstlagen (SoL). Analysen för lokaler inom korttids och fritids LSS och SoL innehåller en beskrivning av enheterna utifrån lagstiftning och en nulägesbeskrivning av enheterna (höst/vinter 2018/2019). Därefter kommer en beskrivning av de förändringar som enheterna står inför samt beskrivning av behov kring utveckling kopplat till lokaler.

Gällande lagstiftning

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) är en rättighetslag som ska garantera personer med omfattande och varaktiga funktionshinder goda levnadsvillkor, att de får den hjälp de behöver i det dagliga livet och att de kan påverka vilket stöd och vilken service de får. Målet är att den enskilde får möjlighet att leva som andra. LSS är ett komplement till andra lagar och innebär inte någon inskränkning i de rättigheter som andra lagar ger.

Det finns tre bedömningsgrunder för LSS, vilka beskrivs i lagen som personkretsar och de är tre till antalet. Personkrets:

1. personer med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd
2. personer med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom, eller
3. personer med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

Inom LSS-lagstiftningen finns tio insatser som ska ge hjälp och stöd till den enskilde. Dessa tio insatser handlar bland annat om möjligheten att som funktionsnedsatt få tillgång till råd och stöd, personlig assistans, ledsagning, kontaktperson, avlösarservice, korttidstillsyn, korttidsvistelse, boende och daglig verksamhet.

Enligt socialtjänstlagen (SoL) ansvarar varje kommun för socialtjänsten inom sitt område, och har det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp som de behöver. Detta innebär ingen inskränkning i det ansvar som vilar på andra huvudmän.

Enheterna inom korttids och fritids verkställer beslut enligt följande lagrum.

- Korttidsvistelse enligt 4 kap 1 § SoL
- Korttidsvistelse utanför hemmet enligt 9 § 6 LSS
- Tf utökning korttidsvistelse utanför hemmet enligt 9 § 6 LSS
- Korttidstillsyn enligt 4 kap 1 § SoL
- Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år enligt 9 § 7 LSS

Värt att notera är att korttidsvistelse och korttidstillsyn kan beviljas inom båda lagrummen.

Korttidsvistelse utanför det egna hemmet är till för att ge den enskilde möjlighet till rekreation och miljöombyte eller för att ge anhöriga tillfällen till avlösning.

Korttidsvistelse kan ordnas i korttidshem, i en annan familj eller på något annat sätt t.ex. läger- eller kolonivistelse. Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år ger barn och ungdomar möjlighet till tillsyn före och efter skoldagen samt under skolloven.

Verkställighet av myndighetsbeslut

Beslut om vilken personkretstillhörighet en person har enligt LSS samt vilka insatser enligt LSS och/eller SoL den enskilde har rätt till utreds och beslutas av socialsekreterare på socialkontoret. Beslut enligt SoL är i regel ett beslut om insats under utredning, det vill säga att den enskildes behov och eventuella personkretstillhörighet utreds under tiden som personen får insats verkställd. Myndighet fattar beslut om omfattning och enheten tillsammans med deltagaren kommer överens om när och hur.

Ett beslut om korttidstillsyn för barn och ungdomar enligt LSS avslutas alltid i samband med att ungdomen går ut gymnasiet (kan vara mellan 18-21 år beroende på när examen från gymnasiet sker). Om den enskilde söker boende enligt 9 § 9 LSS övergår beslutet om tillsyn i regel till ett beslut om korttidsvistelse enligt LSS 9 § 6.

Verkställigheten sker i dagsläget (december 2018) på fyra enheter inom Motala kommun; Högerkroken, Delfinen, Lyckorna och Södra skolan LSS fritids.

En person kan ha fler än ett beslut som enheterna ska verkställa, detta gör att det är fler insatser beviljade än vad det är deltagare. Enheterna är personalintensiva och det är mycket arbete kring både personalens schema men även deltagarnas för att det ska bli så bra som möjligt. Det finns en hel del komplexitet när det gäller schema och bemanning då det ofta händer snabba förändringar i enheterna utifrån att deltagarna vill ändra tider, inte delta alls eller att det kommer nya deltagare.

Enheterna försöker alltid att verkställa den kö som uppstår, men på senare tid har det blivit svårare och svårare då lokalerna inte räcker till. Följden har då blivit att deltagarna får mindre tid verkställt och/eller att de erbjuds verkställighet på till exempel både vardag och helg istället för bara helger. Om omfattningen i beslutet tydligt visar önskemål om bara verkställighet på helger, delar enheterna upp verkställigheten på både på helg och vardag för att i möjligaste mån kunna tillmötesgå åtminstone delar av deltagarens önskemål.

Flera deltagare har korttidstillsyn i väntan på att daglig verksamhet ska öppna då de till exempel bor hemma hos föräldrarna och inte kan vara själva innan eller efter de deltar på den dagliga verksamheten. Detta påverkar öppettider och bemanning på korttidsenheten, vilket skulle behöva utredas vidare i samverkan mellan boende inom SRV och daglig verksamhet.

Enheterna har idag både barn, ungdomar och vuxna på enheterna. För att få en så god tillsyn och vistelse som möjligt försöker enheterna att inte ha barn, ungdomar och vuxna samtidigt för att de inte ska behöva mötas. Dock är det svårt utifrån att lokalerna inte medger detta på grund av svårigheter med enskilda rum, trångboddhet och många deltagare utifrån lokalernas storlek.

Nulägesbeskrivning

Här beskrivs respektive enhet utifrån målgrupp, lokaler och behov.

Högerkroken

Enheten ligger i en fastighet på Högerkroken 37-39, Motala. Fastigheten ägs och förvaltas av fastighetsenheten, Motala kommun. Fastigheten är två enplanshus som är sammanbyggda samt tillhörande trädgård.

Målgrupp för enheten är barn med multihandikapp och omfattande omsorgsbehov, barn med lindrig till grav utvecklingsstörning.

Högerkroken har *korttidstillsyn (fritids)* för skolungdomar från höstterminen det år barnet fyller 13 år, vilket utförs enligt myndighetsbeslutet korttidstillsyn. Enheten erbjuder tillsyn under dagtid måndag till fredag och under skollov, inte röda dagar. Öppettiderna anpassas efter behov före och efter skoldagen mellan klockan 06.00-18.00. Enheten bedriver aktiviteter som ungdomarna kan delta i samt att ungdomarna ges möjlighet att träffa och umgås med jämnåriga.

Högerkroken erbjuder också insatsen *korttidsvistelse* på kvällar och nätter under vardagar mellan klockan 16.30 och ca 8.00 dagen efter. Helgvistelse startar tidigast fredagar klockan 16.30 och kan pågå till söndagar klockan 16.30. Personal finns på plats på natten och har vakentjänstgöring.

Eftersom samma person kan ha beslut enligt flera lagrum är det fler insatser som verkställs än antal deltagare. Per den 8 januari 2019 hade enheten 13 deltagare varav

- 13 av dessa har insatsen korttidsvistelse LSS,
- 5 har insatsen korttidstillsyn och
- 1 har korttidsvistelse SoL.

På enheten verkställs beslut till barn, ungdomar och vuxna som har korttidsvistelse enligt LSS.

Det är fyra till fem sovplatser på Högerkroken, men beroende på barnens behov kan inte alla platser nyttjas samtidigt. Vid en av fyra helger kan endast två barn vara på enheten samtidigt på grund av avancerade egenvårdsinsatser, extra personal och hjälpmedel eller andra funktionsnedsättningar som påverkar möjligheten att ha fler deltagare samtidigt.

Deltagarna på Högerkroken har mycket varierande behov under sin vistelse på enheten. En del barn och ungdomar behöver komma till Högerkroken för att få lugn och ro, men en del har behov att socialisera sig och delta i varierande aktiviteter samt umgås med både personal och varandra. I de dagliga aktiviteterna ingår också att tillgodose barnens deras dagliga behov av träning och sjukgymnastik.

Antalet sovrum är egentligen fem, men ett av dem är omgjort till aktivitetsrum/vilrum för ungdomarna, så det är fyra sovrum som används i enheten. Det finns inget utrymme att gå undan i för barnen, där de kan få lugn och ro.

Det finns personalutrymmen i form av ett vilrum med kylskåp samt en del med omklädning. Personalen har tillgång till dusch, men måste flytta ut barnens duschstolar som står i förvar i den.

Överlag är rum och hygienutrymmen små vilket skapar stora begränsningar för enheten. Sovrum och allrum är små med lite utrymme för hjälpmedel och rullstolar, dörrkarmar är smala och det går inte att t ex köra igenom en säng. Toalett saknar lift och det är tveksamt att den kan bedömas som handikapptoalett. På grund av att deltagarna har ett omfattande omvårdnadsbehov blir personalstyrkan högre och detta medför ett stort antal personer som vistas samtidigt i lokalerna.

Barnen och ungdomarna som har ett större omvårdnadsbehov har svårigheter att lämna huset under en helg, vilket gör det extra viktigt att lokaler och utemiljö är ändamålsenliga. Så är inte fallet idag då utrymmen för aktiviteter är begränsade samt att utemiljön är eftersatt.

Behov och kö

Komplexiteten på enheten består bland annat i att flera av deltagarna har omfattande sjukvårds- och egenvårdsbehov vilket medför svårigheter med utrymmen exempelvis för placering av hjälpmedel (både verksamhetens hjälpmedel men även de enskildas hjälpmedel) samt användning av skölj (där rengöring av medicinsk utrustning kan utföras). Då ytorna är begränsade i rummen och på toaletterna samt att dörrkarmar inte är tillräckligt breda för att hjälpmedel ska kunna flyttas mellan rummen, behöver ibland vissa sjukvårds- och egenvårdsbehov utföras i de allmänna utrymmena. Utrymmen för hjälpmedel saknas liksom en ordentlig skölj för rengöring efter egenvård.

Per den 31 oktober 2018 finns tre ärenden i kö till enheten.

Delfinen

Enheten ligger i en fastighet på Medevivägen 47, Motala. Fastigheten ägs och förvaltas av fastighetsenheten, Motala kommun.

Målgrupp för enheten är barn och ungdomar som har neuropsykiatrisk diagnos och/eller begåvningsmässig funktionsnedsättning. Enheten har även fritids för skolungdomar från höstterminen det år man fyller 13 år vilket utförs med myndighetsbeslutet korttidstillsyn.

Enheten erbjuder *korttidstillsyn (fritids)* dagtid måndag till fredag och under skollov, inte röda dagar. Öppettiderna anpassas efter behov före och efter skoldagen mellan klockan 06.00-18.00. Enheten bedriver aktiviteter som ungdomarna kan delta i samt att ungdomarna ges möjlighet att träffa och umgås med jämnåriga.

Delfinen erbjuder också insatsen korttidsvistelse på kvällar och nätter under vardagar mellan klockan 16.30 och ca 8.00 dagen efter. Helgvistelse startar tidigast fredagar klockan 16.30 och kan pågå till söndagar klockan 16.30. Personal finns på plats på natten och har vakantjänstgöring.

Eftersom samma person kan ha beslut enligt flera lagrum är det fler insatser som verkställs än antal deltagare. Per den 25 oktober 2018 hade enheten 25 deltagare varav

- 24 har insatsen korttidsvistelse LSS och
- 8 har insatsen korttidstillsyn LSS

På enheten verkställs beslut till barn, ungdomar och vuxna som har korttidsvistelse enligt LSS.

Deltagarnas behov är i regel att de aktiverar sig tillsammans med en personal och inte tillsammans med andra barn. Delfinen får, i en del fall, ta emot barn som beskrivs ha haft svårigheter i ex skolmiljön, vilket har lett till anpassningar i skolan, vilka också förväntas finnas på Delfinen. I dagsläget är det svårt att möta de behoven på Delfinen eftersom det kan vara upp till åtta barn i enheten samtidigt och då är det oftast lika många i personalen.

Det finns fyra sovplatser på Delfinen och barn som återkommer regelbundet har ofta "sitt eget rum" vilket leder till att när förändringar i beslut sker kan barn som har samma rum, men i regel vid olika veckor, komma samtidigt på t ex på lov. Det som händer då är att ett av barnen behöver flytta från "sitt rum" och detta kan bidra till konflikter inför och under övernattningen. Detta innebär således att barn som av någon anledning behöver byta tider och skapar problem både för barnet som ska byta, andra barn som berörs samt personalgruppen.

Delfinen består av en tidigare skollokal med genomgångsrum. Den är uppdelad i sektioner efter varandra som enheten kallar A, B och C. Detta innebär att deltagare och personal stöter på varandra ofta och det kan upplevas störande för en del.

A-delen har två sovrum, en toalett och ett badrum. Badrummet innehåller tvätt utrymme med tvättmaskin och torktumlare. A-delen har en entré med hall där det finns två aktivitetsutrymmen som är avskilda med en stående skiljevägg. Det finns också ett tv rum lektrum och kök med matplats.

B-delen har två sovrum, en toalett med dusch, ett allrum med tv del, utrymme för enskilda måltider samt en köksdel. Det finns tre mindre aktivitetsrum och utanför dessa finns en hall/korridor med förvaringsutrymmen och en köksho med vatten. Innanför hallen/korridoren finns ett lite större förråd för förbrukningsmaterial samt för städmaterial. I B-delen finns också entré för barnen inklusive barnens egna skåp för deras tillhörigheter samt en toalett med dusch. B-delen rymmer även ett kontor för personalen samt personalentré, toalett och personalrum.

C-delen har ett kök med möjlighet för avskildhet för barn som har dessa behov. Det finns tre aktivitetsrum, två lite mindre. Det finns ett kontor för personalen med två datorarbetsplatser samt en större entré med två toaletter med duschmöjlighet.

I lokalerna på Delfinen finns en vattenskada sedan en tid tillbaka som inte har åtgärdats.

Behov och kö

Barnen på Delfinen har ofta omfattande behov av stöd, men även behov av en lugn miljö. Barnen och ungdomarna "störs" av varandra och även av en del ljud som blir i lokalerna. Personal arbetar mycket "en till en" med barnen eftersom barnen i de flesta fall behöver mycket struktur och tydlighet i förhållningssätt. De har behov av ensamtid, som ex ett eget rum att gå in i, en egen matplats och att göra "egna" aktiviteter med personalen.

Lokalernas utformning idag medger inte den lugn och ro men minimal interaktion med andra barn vilket är flera av deltagarnas behov. Lokalerna behöver anpassas för att minska ljud- och störningsmoment mellan deltagarna.

Per den 31 oktober 2018 finns fyra ärenden i kö till enheten.

Lyckorna

Enheten ligger i en fastighet på Medevivägen 47, Motala. Fastigheten ägs och förvaltas av fastighetsenheten, Motala kommun.

Målgrupp för enheten är barn och ungdomar som har neuropsykiatrisk diagnos och/eller begåvningsmässig funktionsnedsättning.

Lyckorna har *korttidstillsyn (fritids)* för skolungdomar från höstterminen det år barnet fyller 13 år, vilket utförs enligt myndighetsbeslutet korttidstillsyn. Enheten erbjuder tillsyn under dagtid måndag till fredag och under skollov, inte röda dagar. Öppettiderna anpassas efter behov före och efter skoldagen mellan klockan 06.00-18.00. Enheten bedriver aktiviteter som ungdomarna kan delta i samt att ungdomarna ges möjlighet att träffa och umgås med jämnåriga.

Lyckorna erbjuder också insatsen *korttidsvistelse* vissa vardagar tiden mellan klockan 17.30 och till ca klockan 8.00 dagen efter. Helgvistelse startar tidigast fredag klockan 17.00 och kan pågå till söndag klockan 16.00. För vuxna erbjuds vistelse två av fyra söndagar från klockan 17.00 och kan pågå till måndag morgon till ca klockan 08.00. Personal finns på plats på natten och har vakentjänstgöring.

Eftersom samma person kan ha beslut enligt flera lagrum är det fler insatser som verkställs än antal deltagare. Per den 25 oktober 2018 hade enheten 28 deltagare varav

- 23 av dessa har insatsen korttidsvistelse LSS,
- 14 har insatsen korttidstillsyn LSS,
- 3 har korttidsvistelse SoL och
- 2 har korttidstillsyn SoL.

På enheten verkställs beslut till barn, ungdomar och vuxna som har korttidsvistelse enligt LSS.

På Lyckornas fritids är målgruppen barn/ungdomar från 13 år och uppåt och deltagarna har behov av att finnas i ett sammanhang, få chansen att "hänga" med andra ungdomar, spela spel, prata och ha någonstans att vara när föräldrarna arbetar. Alla har inte tillsynsbehov utan behöver träna på ett socialt samspel.

Svårigheten i att möta dessa ungdomars behov är ungdomarnas svårigheter i att umgås med andra, att de inte har förmågan att förstå andra och de därför ibland hamnar i konflikter med andra ungdomar. En del har ett stort uppmärksamhetsbehov och har också svårigheter i konkurrens med andra.

Lyckorna ligger i anslutning till Delfinen vilket innebär att även Lyckornas lokaler är gamla skollokaler som tidigare varit matsal och gymnastiksal. Detta gör att enheten inte kan erbjuda deltagarna egna rum, vilket egentligen är ett måste enligt IVOs riktlinjer. Avsteg från riktlinjerna kan ske om enheten är tydliga med vilket stöd som kan ges och hur lokalerna ser ut till deltagarna och de därmed ges möjlighet att tacka ja eller nej.

Lokalerna på Lyckorna omfattar huvudentré för deltagare och anhöriga samt förråd och personaltoalett och dusch. I anslutning till entrén ligger allrummet med tv-hörna, spelhörna och matplats för upp till tio personer. I allrummet finns även en dataplats som avskiljs med draperi, i övrigt är allrummet ett stort rum utan avskiljningar. Innanför allrummet ligger köket.

Bredvid allrummet finns ytterligare ett stort rum som tidigare varit gymnastiksal. Rummet är avskärmat med vägg för att skapa gemensamt sovrum med fyra platser, väggen går inte ända upp till taket. En del av gymnastiksalens utrustning såsom ribbstolar finns kvar på väggarna. I övrigt inrymmer rummet möjligheter till dataspel och film mot en vägg samt möjlighet att spela pingis och biljard.

I anslutning till gymnastiksalen finns en del med tre sovplatser, varav två är i samma rum. Det finns två toaletter och två duschar. I den här delen finns ett litet förråd. Det finns ytterligare en del med två sovplatser, två toaletter och två duschar samt ett eget rum med säng och toalett och dusch.

Personalentrén finns i en annan del och rymmer hall med tvättmaskin och utrymme för personalens ytterkläder. I anslutning finns också enhetens kontor med två datorarbetsplatser. Från kontoret nås allrummet.

Behov och kö

Vissa helger när ungdomarna vistas på "läger" så kan konstellationen av ungdomar göra att fler rum används. Men i övrigt skapar det svårigheter för enheten att inte kunna erbjuda deltagarna eget rum.

På Lyckorna är det uppdelat på helgerna så tre av fyra helger var det fram till mars 2018 killar på tre helger och tjejer på en helg. Förändring av detta upplägg skedde när det blev fler tjejer som har behov av korttidsvistelse. Beslut togs då att killar och tjejer är samtidigt på korttidsvistelse för att kunna verkställa besluten. Det är inte helt oproblematiskt för personalen och i och med att det är flera sovplatser i samma rum kan det skapa konflikter. Det har gått att lösa, men är inte optimalt vare sig för deltagare eller personal.

Det är ingen kö till Lyckorna, men under våren och fram till och med den 30 juni 2019 så kommer Södra skolans fritidsbarn att skolas över till Lyckorna.

Södra skolan LSS fritids

Enheten bedrivs i källarlokalerna på Södra skolan, Strandvägen 18, Motala.

Södra skolans LSS fritids har målgruppen barn och ungdomar som har neuropsykiatrisk diagnos och/eller begåvningsmässig funktionsnedsättning.

Södra skolans LSS fritids har *korttidstillsyn (fritids)* för skolungdomar från höstterminen det år barnet fyller 13 år, vilket utförs enligt myndighetsbeslutet korttidstillsyn. Enheten erbjuder tillsyn under dagtid måndag till fredag och under skollov, inte röda dagar. Öppettiderna anpassas efter behov före och efter skoldagen mellan klockan 06.00-18.00. Enheten bedriver aktiviteter som ungdomarna kan delta i samt att ungdomarna ges möjlighet att träffa och umgås med jämnåriga

Antal deltagare per de 25 oktober 2018 är åtta personer som har insatsen korttidstillsyn LSS. Deltagarnas behov varierar en del, men dessa ungdomar klarar i regel att göra aktiviteter i grupp och har inte behov av arbetssätt "en till en", en personal arbetar mot ett barn.

Det rum man tillhandahåller på skolan ligger i källarplan och har inga fönster. Det är ett större rum där uppehållsrum och fikaplats finns. Arbetsplats för fritidspersonalen delar på samma utrymme. Ungdomarna har tillgång till uteaktivitet på skolgården. Svårt för ungdomarna att kunna komma undan lite vid behov.

Behov och kö

Enheten köper platserna av bildning och har inte samma samverkan med bildning som med övriga gemensamma enheter inom SRV. Under 2018 har inte enheten behövt de antal timmar som köps enligt avtal med bildning. Det är knappt hälften som har används, vilket medför en kostnad och där enheten istället skulle kunna använda de pengarna i övriga enheter.

Det finns inte någon kö till Södra skolan LSS fritids och avtalet med bildningsförvaltningen kommer att avslutas sommaren 2019. De barn som är på Södra skolan LSS fritids kommer istället att flyttas över till Lyckorna från hösten 2019.

Totalt antal deltagare och antal beslut

Nedan redovisas antal deltagare samt antal beslut per den 21 december 2018. Enheterna tillsammans verkställer insatser till 72 barn/ungdomar/vuxna. Av dessa har

- 57 personer insatsen korttidsvistelse enligt LSS
- 4 personer korttidsvistelse enligt SoL
- 30 personer korttidstillsyn enligt LSS
- 2 personer korttidstillsyn enligt SoL
- Ytterligare två beställningar på tf utökning korttidsvistelse enligt LSS kommer att verkställas. Dock innebär detta en del omflyttningar i enheterna som inte är helt i positiv riktning.

Till enheterna finns det kö enligt,

- 4 ärenden där det handlar om en ny person som inte tidigare har insats: (dessa är inte medräknade i siffran 72)
- 4 väntar på korttidsvistelse enligt LSS
- 1 väntar på korttidstillsyn enligt LSS samt
- 2 väntar på korttidsvistelse enligt LSS men har andra insatser i enheten

Till hösten 2019 förväntas det komma ytterligare beslut om korttidstillsyn i samband med skolstarten.

Framtida behov ur ett enhetsperspektiv

Under flera år har kön till korttidsenheterna varit lång. För att möta behovet på ett bra sätt skulle enheterna behöva ha utrymme att ta emot barn snarast ett behov uppstår. Detta finns inte möjlighet till idag då lokalerna inte medger några utökningar utan att det måste ske omflyttningar och/eller, i värsta fall, inskränkningar i den tid som den enskilde faktiskt har behov av. Under de senaste åren har enheterna känt sig nödgade att plocka om och flytta på barn för att kunna möjliggöra platser, vilket har gett negativa konsekvenser för deltagarna. Bland annat kan barn avstå sin insats då inte behovet uppfylls fullt ut eller att barn, ungdomar och vuxna vistas samtidigt utan möjlighet att kunna gå undan.

Enheterna ser en möjlighet att kunna samverka med skolan genom att köpa platser morgontid för barn i behov av tillsyn innan skoltid. Vid ett tillfälle som detta kunnat ske sparade enheten 25 arbetstimmar i veckan (ca 65 %), vilket är kostnadseffektivt.

I samband med lokalrevisionen har enheterna kortfattat beskrivit det framtida behovet som att enheterna behöver vara mer renodlade utifrån de olika lagrummen. Fler eller större enheter för de barn som har ett omfattande vårdbehov. Idag har enheterna barn och ungdomar med mycket olika behov samtidigt och av hälsoskäl är det vårdbehovet som måste komma i första hand. Hos vissa barn kan det då upplevas som att andra barns behov går före när det är många barn med olika behov i verksamheten samtidigt. Enheterna skulle vara mer uppdelade utifrån insatser, en enhet för tillsyn/fritids och enhet för vistelse. Lokalerna bör ligga i anslutning till varandra för att möjliggöra att de barnen som ska vara kvar på vistelse också kan följas åt av personal som då byter arbetsställe. En enhet för korttidsvistelse för övernattnings som ligger i anslutning till övriga enheter gör att personal kan arbeta på båda ställena.

Ur ett ekonomiskt perspektiv skulle behovet vara att ha lokaler anpassade för att kunna ta emot alla morgonbarn på ett ställe. Idag har tre enheter ett barn vardera som kommer ca 30 min, vilket innebär att enheterna måste ha bemanning för endast en kortare tid, men som ändå innebär dubbelbemanning av arbetsmiljöskäl och minst tre timmar/person. Det resulterar i att det enheterna skulle klara det på en timme tar sex timmars arbetstid.

Under varje höst, vid skolstart börjar i regel flera barn på korttidstillsyn. Som läget är nu så kommer endast ett barn sluta korttidstillsynen till sommaren 2019. Enheterna kan redan idag känna en oro inför hösten 2019, då de ser svårigheter att kunna erbjuda korttidstillsyn till barn vars föräldrar arbetar.

Antalet barn i korttidstillsyn i Motala kommun påverkas av att det i Motala kommun också fattas beslut om korttidstillsyn enligt LSS av sociala skäl. Det innebär att barn kan vistas på enheterna upp till två eftermiddagar per skolvecka samt upp till två dagar under skollov även när inte föräldrarna arbetar.

Analys lokalbehov

Lokaler för enheterna korttids och fritids LSS och SoL fungerar inte optimalt och är inte ändamålsenliga utifrån den verksamhet som enligt lag ska bedrivas. Nedan beskrivs åtgärder som bedöms vara nödvändiga för att enheterna ska kunna fortsätta samt även hitta luft för att dels kunna verkställa högre omfattningar för de enskilda men även för att ha marginal till den kö som återkommande uppstår när nya beslut fattas av myndigheten på socialkontoret.

I arbetet med lokalrevisionen och det arbete som särskilt har gjorts med den här bilagan, har framkommit ett behov av att göra en fördjupad behovsanalys kring lokaler för korttids och fritids. Den behovsanalysen bör inledas snarast under våren 2019.

Viktigt att notera är att med en förändring av enheternas lokaler så behöver även en översyn av arbetssätt, verkställighet och samverkan med socialkontoret att ske. Om enheterna ska nå den renodling av enheterna som eftersträvas behöver även socialkontorets ledning och medarbetare vara involverade. En samverkan bör även innefatta samverkan med enheter inom särskilt boende LSS och SoL samt samverkan med berörda enheter inom daglig verksamhet och sysselsättning.

Högerkroken

Lokalerna är små och inte anpassade för den verksamhet som bedrivs idag. Dörröppningar är för smala, hygienutrymmen små, aktivitetsrum saknas och sovrummen är för små. Hjälpmedelsförråd saknas samt plats för egenvård och rengöring av egenvårdsprodukter saknas. Uteplats med möjlighet att vistas för rullstolsburna samt att även kunna ta sig runt fastigheten saknas.

Fastighetsenheten har aviserat om att fastighetsunderhåll ska ske under 2019, en gemensam utredning med fastighetsenheten bör initieras snarast under våren 2019 för att få en gemensam bild av behov och möjligheter när det gäller förändringar av lokalerna på Högerkroken. Beroende på vad en sådan utredning visar, kan ett alternativ vara att hitta andra lokaler för multisjuka barn.

Delfinen och Lyckorna

Båda enheterna Delfinen och Lyckorna som är lokaliserade på Medevivägen 47 klarar att utföra sina uppdrag idag i befintliga lokaler. Men lokalerna är inte tillfredsställande utifrån att deltagare har behov av att kunna gå undan till enskilda rum samt att lokalerna skapar oönskade sociala interaktioner. Lokalerna på framförallt Lyckorna består av stora rum utan ordentliga avskiljare varför det skapar hög ljudnivå samt överhörning. Sovrum med flera bäddar bidrar till konflikter mellan deltagare.

Lokalerna på Medevivägen medger inte någon större utökning av antal verkställda insatser då det inte finns något utrymme för enheterna att växa i befintliga lokaler. Det finns ett trängande behov av ytterligare lokaler för att enheterna ska kunna verkställa beslut om LSS fritids.

I anslutning till Delfinen och Lyckorna finns det som tidigare var Resursskolan inom bildningsförvaltningen. Oklart vad de lokalerna används till idag och om de används fullt ut.

En samlokalisering med befintliga lokaler som angränsar till Delfinen och Lyckorna skulle skapa goda förutsättningar för personalförsörjningen och även goda möjligheter att verkställa den kö som finns samt eventuellt nya beslut.

Sammanfattning behov av åtgärder lokaler

Här är en sammanställning av de behov och förslag på åtgärder som analysen kommit fram till.

Lokaler	Vad behöver åtgärdas	När	Förslag på åtgärd
Högerkroken	Större dörröppningar Aktivitetsrum och sovrum i storlek som fungerar Hygienutrymmen och toaletter Hjälpmedelsförråd Egenvårdsutrymmen Uteplats och gång för rullstolar	Våren 2019 Genomförande med start hösten 2019	En behovsanalys i samverkan med fastighetsenheten. Förslag på åtgärder och kostnadsförslag för respektive åtgärd tas fram. <i>Beroende på behovsanalys kan ett alternativ vara att hitta andra lokaler för multisjuka barn.</i>
Delfinen, Lyckorna Medevivägen 47	Vattenläcka	Snarast	Fortsatt dialog med fastighetsenheten
	Utökning av lokalerna	Förstudie våren 2019 Genomförande med start hösten 2019	En behovsanalys i samverkan mellan socialförvaltningen, bildningsförvaltning och fastighetsenheten om vad som är möjligt. Förslag på åtgärder och kostnadsförslag för respektive åtgärd tas fram.
Södra skolan fritids LSS	Kommer att upphöra från sommaren 2019		